

СТИЛІСТИКА ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ

Отримано: 1 травня 2025 р.

Прорецензовано: 1 липня 2025 р.

Прийнято до друку: 15 серпня 2025 р.

email: lena@kilko.name

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1729-4864>

DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-26\(94\)-54-57](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-26(94)-54-57)

Лось О. В. Сестринство як простір формування жіночої ідентичності (на матеріалі оповідання Г. Кірбі «Інішмор»). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2025. Вип. 26(94). С. 54–57.

УДК: 82.111-32Кір

Лось Олена Вікторівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
Національний університет «Чернігівська політехніка»

СЕСТРИНСТВО ЯК ПРОСТІР ФОРМУВАННЯ ЖІНОЧОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ ОПОВІДАННЯ Г. КІРБІ «ІНІШМОР»)

У статті проаналізовано образ сестринства як простір формування жіночої ідентичності на матеріалі оповідання Гвен Ерін Кірбі «Інішмор». Дослідження актуалізує особливості репрезентації жіночої ідентичності в контексті сучасної жіночої літератури, притаманну їй проблематику, специфіку моделювання художнього світу з позицій «жіночого письма». Визначено, що усвідомлення себе як особистості глибоко пов'язане зі спогадами та пам'яттю, що стають своєрідним проявом жіночої ідентичності, її складовими. З'ясовано, що прозі Кірбі властива оповідна структура, яка характеризується нелінійністю, флеш-беками минулого, що дозволяє створити багатогранний образ головної героїні. Образ батька пов'язаний з дитячими конфліктами як символ мовчазної влади, байдужого авторитету. Його позиція стала моделлю внутрішнього замовчування, яка притаманна сестрам: мовчання замість прямої конфронтації, недоречні жарти та висміювання замість відвертої розмови. Описано психо-емоційний механізм отождолення з молодшою сестрою, що підтверджує думку про те, що сестринська любов стає проєкцією власних очікувань на об'єкт впливу. Визначено, що простір подорожі на острів Інішмор постає як метафора трансформації, в якій героїні намагаються переосмислити свої ролі, розширити межі власної суб'єктності. Застосовуючи феміністичний підхід до аналізу тексту, окреслено, як жіночий досвід, травма та пам'ять взаємодіють у процесі самопізнання. Сестринство в оповіданні осмислюється як унікальний емоційно-психологічний простір, що водночас постає джерелом сили, так і призводить до взаємозалежності. Особливості наративної структури та проблематики оповідання засвідчують його феміністичну природу.

Ключові слова: сестринство, жіноча ідентичність, відчуженість, отождолення, емоційна взаємозалежність.

Olena Los,
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Chernihiv Polytechnic National University

THE ROLE OF SISTERHOOD IN SHAPING FEMALE IDENTITY IN GWEN E. KIRBY'S "INISHMORE"

The article analyses the image of sisterhood as a space for the formation of female identity in Gwen E. Kirby's short story "Inishmore". The study highlights the specific features of representing female identity within the context of contemporary women's literature, exploring its thematic concerns and the peculiarities of constructing an artistic world through the lens of "women's writing". It is established that self-awareness is deeply connected to memory, which functions as both a manifestation and a component of identity. Kirby's prose is marked by a nonlinear narrative and frequent flashbacks, allowing for the creation of a multifaceted portrayal of the protagonist. The image of the father is linked to childhood conflicts and symbolizes silent authority and emotional detachment. His stance serves as a model of internalised silence, still evident in the sisters' interactions, marked by avoidance of direct confrontation, inappropriate humour, and mockery instead of open dialogue. The psycho-emotional mechanism of identification with the younger sister illustrates how sisterly affection becomes a projection of personal expectations onto another. The journey to the island of Inishmore serves as a metaphor for transformation, wherein the characters attempt to reconsider their roles and broaden the scope of their subjectivity. Through a feminist lens, the article examines how female experience, trauma, and memory intersect in the process of self-discovery. Sisterhood is conceptualised as a unique emotional and psychological space that can serve as both a source of strength and a site of pressure and interdependence. The narrative structure and thematic content of the story underscore its feminist character.

Keywords: sisterhood, female identity, alienation, emotional interdependence.

Актуальність дослідження. Попри численні намагання реструктурувати літературний канон, доседавши до нього жіночі голоси, що промовисто переосмислюють роль жінки в соціумі сьогодення, її відповідність суспільним вимогам та запитам, історично та культурно опосередкована традиція маскулінізованого сприйняття жінки та її місця все ще потребує ширшого залучення саме жіночого погляду на жінку, її світ, місце в соціумі. Важливим у цьому сенсі постає вивчення сучасної літератури, яка створена жінками й охоплює теми та роздуми про досвід, ідентичність, соціальні ролі жінки в контексті

певного часу та культури. Відтак визначальною є не стільки стать авторок, але специфіка створеного ними художнього світу, проблематика, способи конструювання власної ідентичності через тексти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Традиційні для суто жіночої літератури теми, що охоплюють гендерну нерівність, материнство/сестринство, сексуальність, соціальні права і можливості жінок, продовжують розглядатись з позицій «жіночого письма», яке, на думку теоретиків феміністок Е. Сіксу, Дж. Мітчелл, Т. де Лауретіс, стає «плинним і різноманітним полем», наголошуючи на контексті, соціальних та культурних обставинах, особливій природі мови та виражальних засобів, що виходять за межі традиційних патріархальних структур. На думку О. Башкирової, літературні зрушення останніх десятиліть тісно пов'язані з формуванням і поширенням жіночого дискурсу як окремої стильової та світоглядної парадигми, де особливе значення мають модус «повсякденного» як особливий вимір історичного буття, тілесний досвід, художня репрезентація специфічно жіночих практик (Башкирова, 2020). Тож текст, створений жінкою, стає художнім моделюванням дійсності, в якому відображається її світогляд, чуттєвість, екзистенційний досвід, система знань та ціннісне ставлення до світу.

Гвен Ерін Кірбі здобула ступінь магістра закордонних справ в Університеті Джона Гопкінса, ступінь доктора філософії в університеті Цинциннаті. Наразі є доцентом англійської мови в Карлтонському коледжі, де викладає творче письмо та літературу. Її дебютна збірка з провокативною назвою «Shit Cassandra saw» вийшла друком у видавництві Penguin Books в 2022 році та отримала чимало відгуків в літературознавчих колах, засвідчивши художню майстерність молодой письменниці та актуальність її доробку. Оповідання Гвен Е. Кірбі слугують полем, на якому авторка оригінально, почасти з витонченим почуттям гумору, досліджує жіночу ідентичність з огляду на історично та культурно опосередковані гендерні стереотипи та традиційні уявлення, які в бінарному поділі світу на чоловічий та жіночий домінуючу позицію віддають чоловікам.

Мета статті полягає в інтерпретації художнього образу сестринства та визначенні його ролі у становленні жіночої ідентичності на матеріалі оповідання Гвен Е. Кірбі «Інішмор».

Виклад основного матеріалу дослідження. Незважаючи на різноманітність та оригінальність напівфантастичних, напівісторичних сюжетів, сповнених своєрідного почуття гумору, загальна проблематика збірки промовисто окреслюється епіграфом із готичного роману «Удольфські таємниці» Е. Редкліф: «“You speak like a heroine,” said Montoni, contemptuously; “we shall see whether you can suffer like one”» (Kirby, 2022). Авторка від початку налаштовує читачів на сюжетні колізії, що провокуватимуть несправедливість по відношенню до жінок, їх страждання, подолання яких має випробовувати героїнь на стійкість. У такий спосіб створюється, з одного боку, особливий, з іншого, звично знайомий контекст жіночого побутування, де недостатньо відчувати свою унікальність та цінність, але слід без упину доводити це людству, яке впродовж століть влаштовує жінці випробування на міцність. На думку Е. Макалістер, кожне оповідання Кірбі знаходить відгук серед читачів завдяки спільним жіночим переживанням, а саме таким, що змушують нас почуватись не вдома у світі, в якому ми живемо, тому що жіночність – «досвід, який не піддається визначенню та обмеженню» (McAllester, 2022).

Аналізуючи збірку, Л. Барретт зазначає, що вона одночасно фіксує динаміку суттєвих змін і виявляє сталість окремих елементів соціальної та культурної реальності, визнаючи феміністичний дух збірки, що оприявнюється кризь погляд троянської жриці Кассандри, здатної бачити не лише власне майбутнє, але й напропорочити сучасне. Кассандра символічно уособлює всіх жінок минулого, які не мали власної волі, права обирати своє життя, тілами яких користувалися всевладні чоловіки, нехтуючи їх бажанням (Barrett, 2023).

Е. Макалістер також акцентує увагу на сюжетній багатовимірності оповідань, їхній жанровій оригінальності та поєднанні повсякденного з елементами абсурдного, притаманного жіночому досвіду. Дослідниця також вказує на алюзивний зв'язок текстів Кірбі з творами Маргарет Етвуд (McAllester, 2022). Відчуття причетності до історій Кірбі універсалізує читачський досвід, доводячи вірогідність, якщо не правдивість сюжетних колізій. «Трансісторичний абсурд», на думку М. Лабан, увиразнює специфічну жанрову природу збірки чудернацькими сюжетами, нетрадиційними формами та грайливою поетичною мовою, утворюючи оригінальне поєднання вигадки й реальності. Співвідношення наративів буденного і надзвичайного, необхідність розрізнення «живої реальності, заплямованої гнобленням, яка може і повинна бути вигаданою», засвідчує есеїстичну природу оповідань Кірбі (McAllester, 2022).

На думку Г. Кеннеді, здебільшого всі жіночі персонажі оповідань Кірбі залишаються знеціненими, як в історичному минулому, так і в сьогоденні, перебуваючи під тиском суспільства. Попри наявність чоловічих персонажів, із якими жінки вступають у конфлікти, емоційну чи психологічну взаємодію, чоловіки здебільшого відіграють маргінальну, а подекуди й випадкову роль у життєвому просторі жінок (Kennedy, 2022).

Шлях героїнь Кірбі до самопізнання, ствердження власної гідності та символічної перемоги над «темними силами», уособленими чоловіками, розгортається в іронічному, подекуди сатиричному ключі, насиченому гострими коментарями й ненормативною лексикою. Такий стиль на тлі історичних, утопічних або сучасних контекстів лише підсилює абсурдність і художню парадоксальність наративу збірки.

Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує оповідання «Інішмор», що розповідає про коротку подорож рідних сестер на однойменний ірландський острів. Знайомство з невідомим, освоєння нового простору під час подорожі утворює буквальний, видимий рівень наративу. Скелясті непривітні краєвиди, вкриті вологим мохом стежки, вранішній туман, всіяне зірками нічне небо – неповторна природа непривітного острова створює відчуття ізоляції та відчуження, яке лише посилює внутрішню дисгармонію сестер. Вочевидь мандрівка стає каталізатором змін та внутрішньої трансформації, а конфлікти досягають свого апогею. Це подорож не тільки в географічному сенсі, але й внутрішній рух, «розшарування» пам'яті, життєвого досвіду, ролей, які вони грають. Історія про сестер, що мають довготривалий досвід співіснування, водночас невелику різницю у віці, імплікує конфлікти, періодичне з'ясування стосунків. Викликана взаємозалежністю напруга між близькими по крові жінками, сформована суспільними нормами про відповідність, відповідальність, на яку прирекли старшу сестру за відсутності матері. Проте мати згадується побіжно, вона присутня в житті дівчат формально, бо постійно чергує в лікарні.

Усвідомлення себе як особистості глибоко пов'язане зі спогадами та пам'яттю, що є своєрідним проявом ідентичності, складовою, що її визначає. Тому Г. Кірбі подає історію не лінійно, а через уривки, спогади головної героїні. Події

перемежуються зі флешбеками минулого, сповненого невимовлених образ, що накопичувались роками. Це дозволяє створити багатогранний образ головної героїні та її внутрішнього світу. Андреа, від особи якої йдеться розповідь, сумлінна, відповідальна за молодшу на два роки Лейсі, яка є її повною протилежністю й постійно глузує над надмірною опікою сестри. Її дитячі спогади затьмарені страхами, пов'язаними з різними життєвими ситуаціями: «I've never liked heights, even heights so un-high that Lacy says I'm afraid of shorts. Up high everything feels untrustworthy... I always imagine falling» (Kirby, 2022). Андреа пригадує моменти з дитинства, коли молодша сестра знушалась над нею, знаючи про ці страхи: «When we were little, she tormented me» (Kirby, 2022). Між дівчатами відбувається протистояння, яке триває змалечку: «I knew I was being a bitch, acting crazy, and I watched me watch myself, thinking, why aren't you stepping in to calm yourself down? but I didn't want to, angry enough that I slapped the pillow next to her head, wishing I could yank her out of bed by her hair»; «when we were little, we fought: pinching, kicking, slapping, biting (Lacy)» (Kirby, 2022). Дитячі сутички, до яких подумки повертається Андреа, повільно розмотуючи перед нами історію власного життя, «like a line with a fish, hissing out downstream», поступово прояснюють одвічний статус старшої дитини в родині, призначену батьками нести відповідальність за молодшу.

Постать батька в оповіданні фактично пов'язана з дитячими конфліктами як символ мовчазної влади, байдужого авторитету, що не потребує пояснень. Його позиція «не турбувати» стала моделлю внутрішнього замовчування, яка й досі притаманна сестрам: мовчання замість прямої конфронтації, недоречні жарти та висміювання замість відвертої розмови. У такий спосіб пам'ять про батька приглушена, розпорошена, вмикається лише в моменти болісних відсилань у минуле: «Our father, when he was angry, wielded pauses. His silence more frightening than his yell, the suspense worse than anything. We had seen him, waiting for the right words to come, slam cabinets hard enough to break dishes» (Kirby, 2022). Якось він пояснив, що сестри ніколи не здають одна одну. Поза тим їм слід бути вдячними, бо «not everyone is as lucky as you two» (Kirby, 2022). Після подібних ситуацій сестри бралися за руки, йшли нагору й гралися в улюблену гру Лейсі: «runaway orphan warrior princesses». Андреа пригадує, що зазвичай вдавала, що занадто доросла для цієї гри, визнаючи свою перевагу.

Культурна традиція нерідко делегувала частину батьківської відповідальності за молодших дітей старшим. У родинях, де емоційна присутність батьків зведена до мінімуму, старша дитина, зазвичай дівчинка, змушена рано дорослішати, аби компенсувати брак уваги та турботи. Це породжує нерівність між сестрами, де одна постає як «маленька мати», а інша як «вічна дитина». Сьогодні більшість психологів погоджуються з теорією, що первістки зазвичай намагаються догодити батькам і прагнуть відігравати більш домінуючу роль у родині. Як наслідок, їхні особистості відзначаються сумлінністю, екстраверсією, невротизмом, розвиненішим інтелектом. З іншого боку, молодші брати і сестри зазвичай більш гнучкі, вільнодумні, соціальні та бунтівні (Wisner, 2024). Так поступово сформувалось обережне та відповідальне ставлення до життя старшої сестри та легкість, невимовленість, свобода молодшої. У відстороненості молодшої сестри Андреа вбачає власну недосконалість, яку має потребу внутрішньо виправдати: «this tension is my fault»; «I want to apologize again, tell her that I know we're grownups, that no one is supposed to be in charge anymore. Then don't be, Lacy would say» (Kirby, 2022). Страхи, що її переслідують, змушують постійно зіставляти власні рішення та життєві вибори з потребами сестри, яка, власне, не вимагає такої жертвості від неї.

Під час подорожі переживання спільних емоційних подій сприяє виникненню особливого психологічного простору, де відбувається їхня трансформація. Андреа з подивом визнає інакшість сестри, зміни, які відбулися в ній. Інколи їй важко впізнати свою сестру в дівчині, яку вона знала раніше. Тепер Лейсі скромно вдягнена, у довгій спідниці, з довгим волоссям, її нігті коротко й охайно підстрижені. Андреа вражена її заощадливістю, бо були часи, коли «Lacy couldn't save more than ten dollars at a time», але цього разу їй вдалося назбирати на подорож дві тисячі доларів. Старша сестра визнає, що «she's quieter»; «she's a generous person, easy with people in the way I'm not» (Kirby, 2022). Між ними триває недовомовленість, обережність, вони, нібито чекають якогось підступу одна від одної, проте залишаються нерозлучними: «We're being careful with each other, keeping our conversations small» (Kirby, 2022).

Нові знайомі, яких вони зустрічають на острові, Ріба, Лео та Патрік, значною мірою вплинули на зміни, що мимоволі відбуваються між сестрами. Андреа ревнує Лейсі до Ріби, розважливої, мудрої літньої жінки, бо їм цікаво разом. Ці ревнущі викидані браком уваги з боку Лейсі, яка дистанціюється від надмірної опіки сестри. Лейсі захоплено дивиться на Рібу, що неабияк дратує Андреа: «I would like Reba more if Lacy liked her less» (Kirby, 2022). Якось одного дощового дня вони грали в слова й Ріба намагалась пояснити ірландське слово «qi», як «that stuff that holds the muscle to the bone» (Kirby, 2022). Це слово метафорично характеризує те саме єднання з сестрою, якого прагне Андреа. Бути «like muscle and bone», «сухожиллям», що з'єднує м'язи й кістки. Символічна нерозривність сестер особливо гостро проявляється під час нічної прогулянки до пабу, де дівчата та їх знайомі Патрік та Лео розважаються, спілкуються, зрештою перебирають міру з алкоголем. Перші симпатії, що виникають між Андреа та Патріком, нічна атмосфера, зоряне небо, ніжні обійми, поцілунки перериваються через нав'язливі думки старшої сестри про Лейсі. Під впливом страхів, що не дають їй спокою («a tremor that doesn't stop»), Андреа вкотре нехтує особистим життям, вирушає на пошуки молодшої сестри, по всяк час уявляючи її «lying in a ditch by the road, fallen from a boulder, strangled in a field» (Kirby, 2022). Її уява постійно конструює жорстокі ситуації, дієвою особою яких має бути Лейсі. Андреа виправдовує свою паніку та шаленість тим, що вони все ще малі діти, але вона доросліша, і це надзвичайно вагомо: «She isn't a big girl. Neither am I. We are little girls, but I am that much bigger, that crucial bit» (Kirby, 2022). По суті, у взаєминах Андреа з Лейсі простежується характерна для закоханого, а в нашому випадку емоційно залежного, суб'єкта модель, яку описує Р. Барт (Барт, 2006). Прагнення Андреа з дитинства стати частиною «великого Я» її сестри, завжди бути поруч, відчувати нерозривну тілесну й емоційну єдність, «як кістки й м'язи», є проявом глибокого ототожнення з Іншим, що має на меті злиття ідентичностей, а не утвердження власної, окремішньої: «I am Lacy's someone, and she is mine, like muscle and bone. Tendons connect muscle to bone» (Kirby, 2022). Такий психоемоційний механізм ототожнення з близькою людиною, глибинна потреба в Іншому, підтверджує думку про те, що любов, навіть сестринська, це передусім проєкція власних очікувань, страхів на об'єкт впливу, що, зрештою, провокує страждання через неможливість реалізації, адже повне злиття лишається ілюзією.

Єдине, чого хоче Андреа, знайти Лейсі, повернутись додому, тримаючись за руки, ніби вони знову маленькі сестрички, тоді як Лейсі в цей час спокійно спить вдома.

Складні взаємини між сестрами, чий життєвий досвід та погляди на стосунки, самореалізацію і власне місце у світі суттєво відрізняються, підкреслюють подвійну природу родинних зв'язків, здатних одночасно виступати джерелом підтримки та обмеження. Зустріч Андреї з Патриком відкриває нові перспективи для неї, можливість залишитись на острові, розпочати власне життя, створити «a new self to replace this old one». У цьому контексті, слід навести символічну гру слів, у спогаді дитинства Андреї, коли вона поспішала перевдягнутись на вечерю зі словами «I'm going to *get changed*», батько відповідав жартома: «We were hoping you'd *change*». Андрею з дитинства переслідує бажання бути гарною та відповідати очікуванням оточуючих.

На ранок сестри вирушають на екскурсію до форту Дун-Енгус, долаючи складний шлях кам'янистими, слизькими стежками. У передчутті чогось невідомого Андрею охоплює страх, що вона зруйнувала щось, що мало б залишитись непорушним. Моральні метання посилюються картинами падіння Лейсі зі скелі, що малює їй хвороблива уява: «I imagine her slipping and falling, her arms and legs slapping the water the below. I imagine her head cracking open like a watermelon against a rock on the way down. I imagine her jumping, which I know is crazy, but maybe she would, without even meaning to, like I worry I may» (Kirby, 2022). На диво, Лейсі не стрибає зі скелі, а натомість бере Андрею за руку, разом вони стають на коліна, потім повзуть, як солдати, деякий час лежать пліч-о-пліч на вологій траві, тримаючись за руки, й на кінець насмілюються подивитись вниз зі скелі. Кірбі порівнює сестер з солдатами, для яких почуття довіри та взаємодопомоги є засадничим для виживання під час бойових дій. Крихкість цієї єдності посилюється відчуттям можливого руйнування скелі, з краю якої сестри, «our fingers still entwined», спостерігають за бурхливим морем. Фінальна сцена демонструє трансформацію стосунків між жінками, в яких вперше Лейсі бере відповідальність за сестру, виявляє емпатію й підтримку. Переплетіння рук стає символом непорушності родинних стосунків. Підтримка, співчуття, подолання умовних та реальних перешкод викликають емпатію, призводять до переосмислення сестринських рольових моделей, за якими був вибудований їх спільний світ. Особливого значення, на нашу думку, набуває присвята сестрі, яку авторка пропонує на початку збірки: «for my sister Claire / you more than anyone/ you more than anything». У таких спосіб Г. Кірбі підтверджує подвійну природу сестринства. З одного боку, відстоює право на власну окремішність в родині, а з іншого створює ілюзію нерозривності доль сестер, непорушну сутність родинних стосунків, даючи читачам безліч можливостей для подальших інтерпретацій.

Висновки. Проведений аналіз оповідання Гвен Е. Кірбі «Інішмор» засвідчив, що сестринство виступає вагомим емоційно-психологічним простором, у якому відбувається формування жіночої ідентичності. Водночас комплексна природа сестринства може бути як ресурсом для особистісного зростання, так і джерелом тиску та взаємозалежності. Особливості наративної структури та проблематики оповідання засвідчують його феміністичну природу.

Література:

1. Барт Р. Фрагменти мови закоханого, Львів: Бібліотека журналу «Ї», 2006. 283 с.
2. Башкирова О. Художня репрезентація жіночості в сучасній українській романістиці. *Слово і Час*. 2020. №6 (714). С. 72-86.
3. Barrett L. Shit Cassandra Saw: A Review. URL.: <https://www.southernhumanitiesreview.com/review-gwen-e-kirbys-shit-cassandra-saw-by-lev-barrett.html#:~:text=Gwen%20E,things%20have%20stayed%20the%20same>.
4. Kennedy G. Yelp Reviews, Warrior Queens, and Tinder Dates: A Review of Shit Cassandra Saw by Gwen E. Kirby. URL.: <https://portlandreview.org/yelp-reviews-warrior-queens-and-tinder-dates-a-review-of-shit-cassandra-saw-by-gwen-e-kirby>.
5. Kirby G. E. Shit Cassandra saw. New York: Penguin Book, 2022. 100 p.
6. McAllester E. Genre Bathing: A Review of Shit Cassandra Saw by Gwen E. Kirby. URL.: <https://fuguejournal.com/genre-bathing-mcallester#:~:text=Gwen%20E,why%2C%20has%20given%20me%20pause>.
7. Wisner W. Understanding Oldest Child Syndrome and How It Shapes Childhood Development. URL.: <https://www.verywellmind.com/how-oldest-child-syndrome-shapes-childhood-development-7866816>.

References:

1. Barthes, R. (2006). *Fragments of a lover's discourse* (Ukrainian ed.). Lviv: Library of "Yi" Journal.
2. Bashkyrova, O. (2020). *Khodozhnia reprezentatsiia zhinochosti v suchasni ukrainskii romanistytsi* [Artistic representation of femininity in contemporary Ukrainian fiction]. *Slovo i Chas*, (6), 72–86.
3. Barrett, L. (2023). *Shit Cassandra saw: A review*. *Southern Humanities Review*. <https://www.southernhumanitiesreview.com/review-gwen-e-kirbys-shit-cassandra-saw-by-lev-barrett.html>
4. Kennedy, G. (2022). *Yelp reviews, warrior queens, and tinder dates: A review of Shit Cassandra Saw by Gwen E. Kirby*. *Portland Review*. Retrieved April 29, 2025, from <https://portlandreview.org/yelp-reviews-warrior-queens-and-tinder-dates-a-review-of-shit-cassandra-saw-by-gwen-e-kirby>.
5. Kirby, G. E. (2022). *Shit Cassandra saw*. New York, NY: Penguin Books.
6. McAllester, E. (2022). *Genre bathing: A review of Shit Cassandra Saw by Gwen E. Kirby*. *Fugue Journal*. Retrieved April 29, 2025, from <https://fuguejournal.com/genre-bathing-mcallester>.
7. Wisner, W. (2023). *Understanding oldest child syndrome and how it shapes childhood development*. *Verywell Mind*. <https://www.verywellmind.com/how-oldest-child-syndrome-shapes-childhood-development-7866816>.